

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

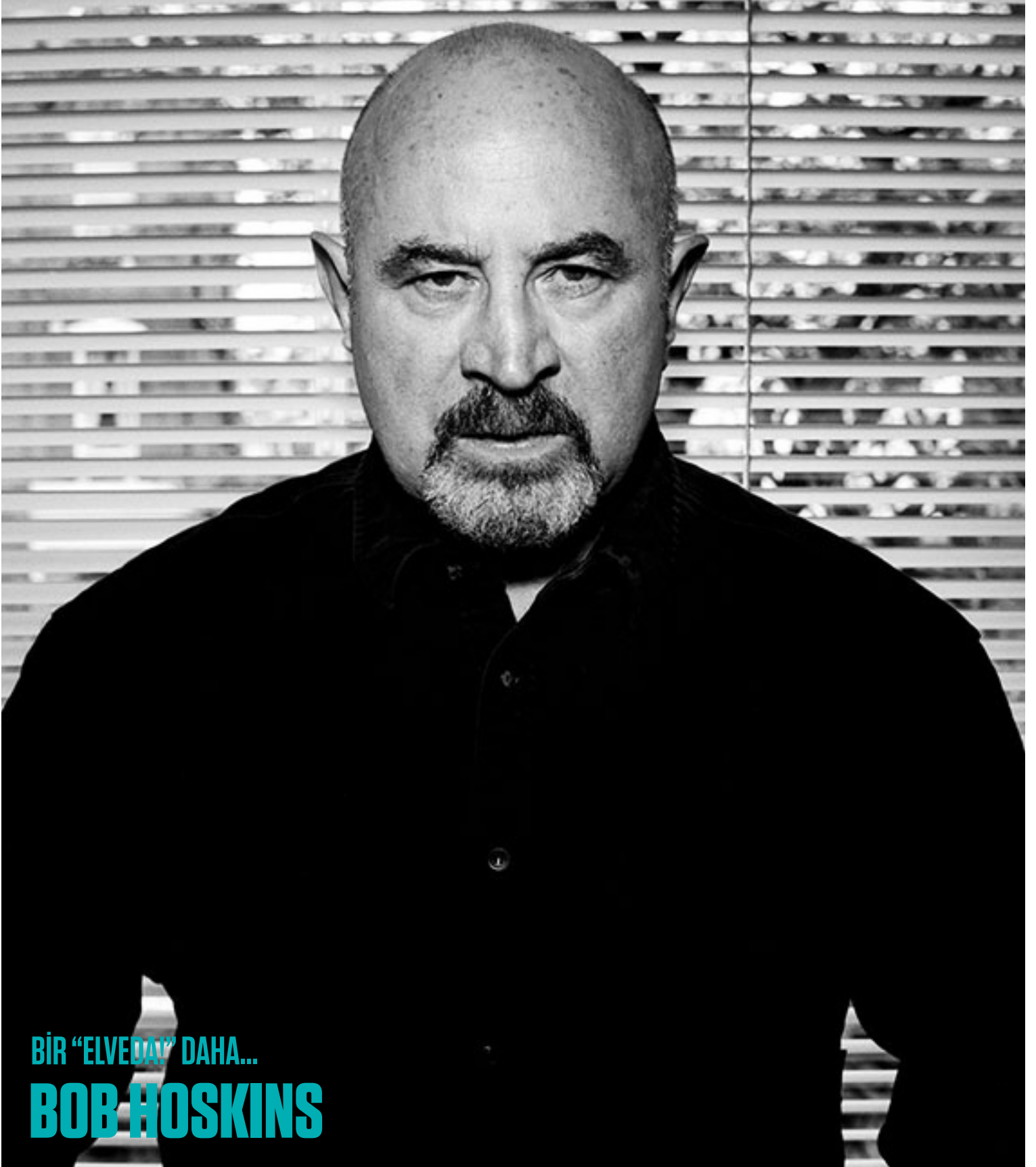
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

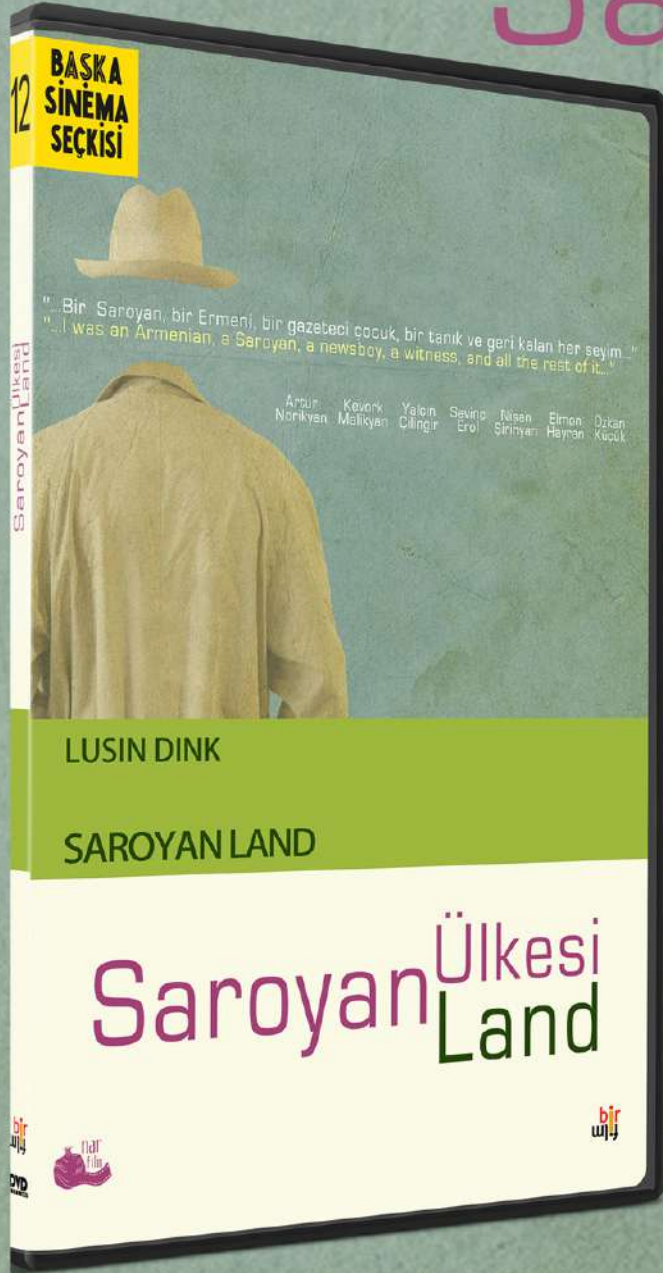
BİR "ELVEDA!" DAHA...

BOB HOSKINS

"...Bir Saroyan, bir Ermeni, bir gazeteci çocuk, bir tanık ve geri kalan her şeyim..."
"...I was an Armenian, a Saroyan, a newsboy, a witness, and all the rest of it..."

Saroyan Ülkesi Land

Yönetmen
Directed by **Lusin Dink**

"WILLIAM SAROYAN'IN ANADOLU YOLCULUĞU SİZİ YAKIN TARİHİN YAŞANMIŞLIKLARINA ORTAK OLMAYA DAVET EDİYOR."

Yazar William Saroyan sürgün bir Ermeni ailenin çocuğu olarak 1908'de ABD'de doğar. Kendisini her zaman Ermeni, Amerikalı ve Bitlistsi (Ermenice:Bitlisli) olarak tanımlar. 1964'te uzun bir Anadolu yolculuğuna çıkar. 'Saroyan Ülkesi', gerek yol arkadaşlarının tanıklıkları gerekse Saroyan'ın kendi anıları ve hikâyeleri aracılığıyla yazarın öfkesini, tutkusunu, özlemini, empati yetisini ve insan sevgisini sergilemektedir. 49 yıl sonra Saroyan'ın yolculuğunun izinde, atalarının peşinden giden bir adamın kendisini keşfedişine tanıklık ederiz.

Artur Norikyan Kevork Malikyan Yalçın Çilingir Sevinç Erol Nişan Şirinyan Elmon Hayran Özkan Küçük

ŞİMDİ DVD'DE TÜM SEÇKİN SATIŞ NOKTALARINDA!

f/birfilm E/birfilm - www.birfilm.com - evdesinema@birfilm.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

bir
film

ÖZGÜRLÜK, KELİMELER VE “EN UZUN CUMA”

ESKİ ABD BAŞKANLARINDAN THOMAS JEFFERSON'IN ÜNLÜ SÖZÜDÜR: “TARİH BİZE ŞUNU GÖSTERMEKTEDİR Kİ; BİR İKTİDAR GÜÇLENDİKÇE ÖZGÜRLÜKLER AZALIR.” BU YAZI, 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI'NI TAKSİM'DE KUTLAMAK İSTEYEN TÜRKİYE VATANDAŞLARINI O MEYDANA

yaklaştırmamak için bütün kutsal yeminleri etmiş politikacıların baştan aşağı silahlarla kuşanmış, her an yeni destanlar yazmaya hazır adamları tarafından kovalandığı sırada yazılıyordu... Zaten üzgün bir yazı olacaktı... Zaten Yeşilçam'ın iki emektar oyuncusu Enver Dönmez'i ve Erdoğan (Erdo) Vatansever'i yeni kaybetmişiz, bir de üstüne güçlü İngiliz aktör Bob Hoskins eklenmiş... Zaten canımız sıkın yani...

Kelime yazmaya üşenir ya insan bazı günlerde... Sonra içinizdekileri anlatmanın yolu bazen bir şiirden, bir şarkıdan ya da bir filminden geçer ya hani... Bu yazıda da öyle oldu işte... Bütün bu sıkıntılar içimizi şişirdi sonunda... Kendimizi neye atacağımızı şaşırdık...

Mesela televizyondaki görüntülere bakınca, her türlü baskıya ve şiddete rağmen ilerlemeye çalışan işçi kardeşlerimizi gördükçe “Cesur Yürek”teki (Braveheart) William Wallace'ın söyledikleri geldi aklımıza:

“Zorbalığa meydan okuyan özgür insanlar gibi savaşmaya geldiniz. Ve gerçekten özgürsünüz de. Bu özgürlüğünüzle ne yapacaksınız? Savaşacak mısınız? Savaşsanız, belki ölürsünüz. Kaçarsanız, yaşarsınız... En azından bir süre. Ve bugünden yıllar sonra, yatağınızda ölürken, bugünden o güne kadarki tüm günlerinizi, buraya tekrar gelebilme şansı için; buraya tekrar gelip düşmanlarınıza yaşamlarımızı alabileceklerini ama özgürlüğümüzü asla alamayacaklarını söylemek için feda etmek isteyeceksiniz!”

Her haklı kalabalık da karşısında William Wallace gibi onları yüreklendirici bir lider bulamıyor ne yazık ki. “İçgüdü”de (Instinct) Anthony Hopkins, William Wallace'tan önceki İskoçların ruh halini anlatır sanki: “Çok yakında bir çit var. Çitin öbür tarafında özgürlük var. Kokusunu alıyor. Ama gitmeyi asla denemez. Çünkü pes etmiş. Artık özgürlüğün sadece bir hayal olduğunu düşünüyor. Özgürlük bir hayal değil ama, kendi kendimize kurduğumuz çitlerin ötesinde duruyor.”

Kelimeler ne kadar güçlü aslında ve bunun farkında oldukları için o kelimeleri güzel kullanan insanlardan ne kadar da korkuyorlar... Çünkü içten içe biliyorlar, “V For Vendetta”nın kahramanı V'nin de söylediği gibi çok iyi biliyorlar: “Sözler yerine kaba kuvvet kullanılabilir de; kelimeler kudretini hep koruyacaktır.”

Onların en rahatsız oldukları kelime ise ‘özgürlük’ aslında. “Easy Rider”da Jack Nicholson bunu çok güzel anlatır Dennis Hopper’a: “Pazarda alınıp satılırken insanın özgür olması zordur. Sakın kimseye özgür olmadığını söylemeye kalkma, öldürerek ya da sakat bırakarak aksini ispatlamaya çalışacaklardır. Soluk almadan sana kişisel özgürlük hakkında saatlerce vaaz verirler. Ama karşılığın özgür bir birey çıkınca, bundan da aşırı derecede rahatsız olurlar.”

Hayır umutsuz olmak istemiyoruz, umutsuzluk da bize yakışmaz... Ama bir 1 Mayıs daha berbat geçti... İstanbul, İstanbul olmaktan çıktı... Kötü görüntüler daha taptaze beynimizde duran eskileriyle birleşti. Kendimizi hangi filme, hangi kitaba, hangi şarkıya atacağız ki sakinleşebilmek için?

Zaten Bob Hoskins de ölmüş, “En Uzun Cuma”ımız (The Long Good Friday) bitmiyor bir türlü...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLCAN ÖZYURT, ALİ ULVİ UYANIK, FIRAT ATAÇ, JANET BARIŞ, İLHAN YURTSEVER, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, KAAAN KARSAN, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Son Üç Gün (3 Days To Kill); Düş Ve Gerçek (Jimmy P.);
Sabotaj (Sabotage); Öteki Kadın (The Other Woman);
Bensiz; Şanslı Sayılar (The Pelayos);
Fındık İşİ (The Nut Job); 10. Köy Teyatora.

23 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Jane Campion'ın üç Oscar'lı başyapıtı:
"Piyano" (The Piano)... Tunca Arslan imzasıyla.

26 TOPAZ

Kaan Karsan, belgesel köşesinde, nükleer bombayla
yok edilen cenneti anlatan "Radio Bikini"yi inceliyor.

28 GİZLİ AJAN

Ingmar Bergman'ın senaryosundan:
"Çılgınlık" (Hets)... İlhan Yurtsever imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

Kapital (Le Capital); Kadın İşİ Banka Soygunu.

34 GENÇ VE MASUM

Güliz Sağlam, belgeseliyle Ahmet Uluçay'ı anlatıyor bize:
"Tepecik Hayal Okulu"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

SON ÜÇ GÜN

ORJİNAL ADI 3 Days To Kill
YÖNETMEN McG

OYUNCULAR Kevin Costner,
Hailee Steinfeld, Connie Nielsen,
Amber Heard, Eriq Ebouaney

YAPIM 2014 ABD-Fransa-
Yunanistan-Rusya

SÜRE 117 dk.

DAĞITIM Pinema

**KONUSUZ AKSİYON (!)
ÇEKME KONUSUNDA
MAHARETLİ BİR
YÖNETMEN OLAN MCG
VE HIZLA YAZDIĞI
BERBAT SENARYOLARIN
YAPIMCILIĞINI DA
ÜSTLENEN LUC BESSON
BİR ARADA.**

ASLINDA O KADAR KÖTÜ DE BAŞLAMİYOR FILM. BİR CIA OPERASYONU SIRASINDA GÖRDÜĞÜMÜZ ETHAN'IN (EVET İSİM OLARAK BULA BULA "GÖREVİMİZ TEHLİKE/MISSION: IMPOSSIBLE"İN ETHAN'INI BULMUŞ SENARİSTLER!) AĞIR BİR gripten mustarip olmasına rağmen çatır çatır kötü adam temizleyen, profesyonelliğiyle göz dolduran, aksiyoner bir açılış yapıyor "Son 3 Gün". Üstelik bu girizgahtan sonra Ethan'ın basit bir grip hastalığının değil, onu ölüme mahkum eden ağır bir hastalığın etkisinde olduğunu da öğreniyoruz.

Sonrasında Ethan, CIA tarafından bir silah alışverişini önlemesi için görevlendirilen ve ne olduğu tam belli olmayan Vivi adlı bir kadın ajan tarafından kullanılmak için görevlendirilir. Zaten film de bundan sonra saçmalasmaya başlıyor. Vivi'nin elinde Ethan'ın hastalığına iyi gelecek yeni geliştirilmiş bir test ilacı vardır. Zaman zaman Ethan'a enjekte eder ve her işlediği cinayet için de yüklü bir ödeme yapmayı vaat eder. Hikayenin bu tarafı en kötü bilgisayar oyunlarında bile yok...

Oysa elimizde üç aylık ömrü kalmış, bu kanlı mesleğini çok iyi icra eden bir ajan olmasına rağmen artık sıkılmış ve bu uğurda karısını ve kızını da yıllarca ihmal ettiğinin pişmanlığını yaşayan bir ajan var. İyileşebilmek ve arasını düzeltmeye çalıştığı ailesiyle birlikte daha uzun yaşayabilmek için istemeye istemeye Vivi'nin teklifini kabul eder ve filmin hemen başlarında da tanıştığımız 'azılı düşman'lar Albino ve Kurt'un peşine düşer.

Kağıt üstünde görüldüğü kadarıyla, güzel yazılırsa sürükleyici bir ajan filmi izleyebildik ama senaryo yazarının Luc Besson olduğunu hatırlayınca zaten böyle bir beklentimiz kalmıyor pek...

Halbuki Fransız yönetmen kariyerine iyi başlamıştı. "Son Savaş" (Le Dernier Combat), "Yeraltı" (Subway), "Derinlik Sarhoşluğu" (Le Grand Bleu), "Nikita" ve "Sevginin Gücü" (Léon) gibi iyi filmler yazıp yönetti. Bozulma ve senaryolardaki 'sıradanlıklar' da sonraki filmi "5.

Güç" (The Fifth Element) ile başladı aslında. Her ne kadar oldukça eğlenceli ve sürükleyici giden bir film olsa da "5. Güç" liseli bir ergen oğlanın elinden çıkmış gibi yazılmış bir bilimkurgu fantezisi... Sonra Besson "Jan Dark" (Joan Of Arc) ile çok büyük bir gişe hezimetini yaşadı.

Sinemaya bir yönetmen olarak küsen Luc Besson 2000'li yıllarda yapımcılıkla yoluna devam etmeye karar vermişti. Ama orada da büyük bir talihsizlik yaşadı ve "Taksi" (Taxi) serisine ait filmlerden birinin setinde yaşanan ve ölümlü sonuçlanan bir kaza yüzünden astronomik bir tazminata mahkum edildi. Besson sonra işleri abartıp senede neredeyse 10 filmin yapımcılığını üstlenmeye başladı. Bu filmlerin çoğunun senaryolarında da imzasına rastlanıyordu. Nitekim şöyle bir bakınca 14 yıl içinde 34 tane senaryo yazmış gibi görünüyor. Yani bize Yeşilçam senaristlerini hatırlatıyor biraz. Bu senaryoların çoğu sık hikayelerden üretilmiş ve çok hızlı yazıldıklarını belli eden, karakter tasarımlarında son derece yüzeysel olan senaryolar. Besson'un bir çırpıda ürettiği çok belli olan bu hikayelerinde hep yıldız oyuncuların, aksiyon çekme konusunda maharetli yönetmenlerin ve görüntü yönetmenlerinin katkıları büyük oluyor. Bu katkılar sayesinde bu filmler uluslararası pazarda da kendilerine yer açabiliyorlar. Besson "Taksi", "Taşıyıcı" (Transporter) ve "96 Saat" (Taken) gibi serilerle de işini oldukça garantiye almış durumda. Artık ara sıra yönetmenliğe de dönüş yapıyor üstelik. Yani işler onun açısından tıkrında... Ama biz her Luc Besson senaryosuna bir önyargıyla yaklaşır olduk. Yani ne izleyeceğimizi artık az çok biliyoruz.

Nitekim "Son Üç Gün"de de Kevin Costner'in eski şaşaalı günlerinden uzak olmasına rağmen bir sinema yıldızı olduğunu bu kötü senaryoda bile kanıtıyor. Aslında yukarıda söylediğimiz gibi hikayenin ajan tarafı düzgün yazılsa, Vivi karakterinin bütün eğretiliğine rağmen senaryo biraz daha sağlam olabilirdi. Ama hikayenin öbür

**KEVIN COSTNER'IN
YAŞ ALMIŞ VE ÜSTELİK
YILLARDIR
GÖRMEDİĞİ KIZINI
TANIMAYA
ÇABALAYAN AJANDAKİ
PERFORMANSI FİLMİN
SEYİRCİYLE
KURDUĞU TEK TEMAS.**

tarafı yani Ethan'ın sürekli memnuniyetsiz olan ergen kızıyla anlaşma ve onun sorunlarını çözme çabalarının komedisi devreye girince senaryonun dengesi şaşıyor. İki aksiyonun arasına bir baba-kız kışması giriyor ve bu senaryonun yapısı bir süre sonra kebabçılardaki şiş kebab mantığına dönüşüyor. Bir aksiyon sahnesi, bir baba-kız sahnesi, bir aksiyon sahnesi, bir baba-kız sahnesi şeklinde iki ters bir düz ilerliyor. Ayrıca bu son derece mekanik senaryoda bir sürü tesadüf ve zayıf bağlarla bağlanmış olay ve durumlar birbirini takip ediyor.

Kevin Costner'ın yaş almış, yorulmuş bir ajan rolünde ve üstelik yıllardır görmediği kızını tanımaya, onu mutlu etmeye çabalayan bir adam rolünde gösterdiği performans filmin seyirciyle

kurabildiği tek temas aslında. Kevin Costner ne kadar filme yarıyorsa, son yıllarda kendi kuşağının en beğeni toplayan, cinsel cazibesi 'fazlaca' bariz olan Amber Heard ve onun canlandırdığı 'karton' Vivi karakteri ise filmi o kadar bozuyor.

"İz Peşinde" (True Grit) filmindeki rolüyle Oscar'a aday gösterilen genç oyuncu Hailee Steinfeld, Ethan'ın mızımız kızı rolünde ise çok sıradan bir performans gösterirken Danimarkalı güzel oyuncu Connie Nielsen kendisine açılmış klişe rolde yine de göz doldurabiliyor.

Kevin Costner eski parlak zamanlarında değil artık, ama bu sığ casus gerilimine en güzel katkısı o sağlıyor...

Amber Heard güzel bir kadın ama sadece bunu ön plana çıkaracağı filmler seçmesi çok kötü.

DÜŞ VE GERÇEK

ORİJİNAL ADI Jimmy P.

YÖNETMEN Arnaud Desplechin

OYUNCULAR Benicio Del Toro,

Mathieu Amalric, Gina McKee,

Larry Pine, Joseph Cross,

Gary Farmer, Michelle Thrush,

Misty Upham

YAPIM 2013 Fransa-ABD

SÜRE 117 dk.

DAĞITIM M3 Film (Calinos)

**ARNAUD
DESPLECHIN, "DÜŞ
VE GERÇEK"TE
SAYGIDEĞER BİR ÇABA
İÇİNE GİRİYOR VE
İNSANLIĞI ZORLU BİR
TESTE TABİ TUTUYOR.
AMA BUNU YAPARKEN
DERİNE GİDEMİYOR.**

CANNES FİLM FESTİVALİ'NİN GEDİKLİLERİNDEN ARNAUD DESPLECHIN'IN ALTIN PALMİYE ADAYI SON FİLMİ "DÜŞ VE GERÇEK" (Jimmy P.), gerçekleri arkasına alarak gücünü hissettirmeye çalışan ve bunu belli oranda da olsa başaran bir yapım. Psikiyatrinin sularında dolaşan, bunu yaparken dünyanın iki ucunda soykırıma uğramış iki milletin iki ferdiyi karşı karşıya/yan yana getirerek etki yaratan film, sesini fazla yükseltmeden derdini anlatmanın derdine düşüyor. Bu durum, temelde bir sorun yaratmasa da hikayenin ritmini düşürüyor ve beklenen etkinin aksaması sonucunu doğuruyor.

Hikayenin iki başkahramanından biri olan Georges Devereux'nun metninden uyarlanan "Düş Ve Gerçek", 2. Dünya Savaşı sonrasına götürüyor bizi. Askeri bir hastanede geçen hikaye, baş ağrılarından şikayetçi olan savaş gazisi Kızılderili Jimmy Picard ile geçici görevle hastaneye gelen Yahudi antropolog Georges Devereux'nun 'hastalık' ortak paydasında buluşmalarını resmediyor. Jimmy'nin hastalığının fiziksel değil, psikolojik bir arka plana sahip olduğunu kanıtlama mücadelesi veren bilim insanı, bir yandan da geçici olarak çalıştığı hastanenin yetkililerini ikna etmenin hesaplarını yapıyor hikayede. Bu ikna çabası, tümevarımla değerlendirildiğinde, 'soykırım'ın gerçekliğine inanma güçlüğü çeken 'üçüncü parti'nin durumunu gözler önüne seriyor denebilir. 'Kendisine dokunmayan yılan'la işbirliği yapabilen otoritenin ikna edilebilirliğini de test ediyor bu durum.

Kızılderilileri sistemli bir şekilde asimilasyona tabi tutan 'Amerikan rüyası'nın Yahudiler konusunda da 'çekimser' bir tavır takındığı gerçeğini bir kenara koyduğumuzda, Jimmy ile Georges'un bir araya gelip 'diğerleri'ni ikna etmeye çalışmalarının değeri daha da anlaşılır oluyor. Özellikle Georges'un öncülük

ettiği, Jimmy'nin de 'aracı' olduğu bir resim bu. Jimmy'nin 'hastalığı'nın ortaya koyduğu soru işaretleri, aslında tüm bir insanlığın üzerine yapışan önyargıların kırılması amacını güdüyor. Duvarın arkasında olup bitenlere gözünü/kulağını kapayan insanlık, göstermelik hamlelerle 'inanmış' gibi duruyor çoğu zaman, zihninden akanların temelininse gizlemeyi seçiyor. Onu ikna edebilmek için her daim 'ekstra' bir efor gerekiyor, ki Georges'un bu hikayede yapmaya çalıştığı da bu. Georges, kendini kaynayan bir kazanın içine atıyor ve 'özdeşlik' kurabildiği Jimmy'nin dünyasındaki 'hastalık'la buradan sağ salım çıkabilmenin hesaplarını yapıyor.

Arnaud Desplechin, "Düş Ve Gerçek"te saygıdeğer bir çaba içine giriyor ve alegoriyle insanlığı zorlu bir teste tabi tutuyor. Ancak bunu

yaparken kullandığı sinema diliyle istenen derinliğe ulaşamadığını da kabul etmek gerek.

Yönetmen, yaklaşık iki saatlik filmde 'yüzeyde görünen'i öne çıkarıyor ve bunun kazınmasını sağlayacak hamleleri epeyce geciktiriyor. Belki geliyor bu hamleler en nihayetinde, ama 'anlam' konusunda ikna olmak isteyen bizler için iş işten geçmiş oluyor. Karşımızdakinin niyetine vakıf olmak için harcadığımız zamanın kısmen boşa gittiğine tanık oluyoruz. Bahsettiğimiz onca 'hissediş'in altının yeterince doldurulmadığını, bunun için kendi deneyimlerimizin devreye girdiğini görüyoruz, ki bu da filmin aksayan yanı olarak öne çıkıyor. Arnaud Desplechin, iki başkarakterin dünyasını biraz daha açabilseydi bize, tatmin duygusu da o derece güçlü olurdu diye düşünüyoruz.

Bununla beraber, Benicio Del Toro ve Mathieu Amalric'in ölçüyü kaçırmayan kompozisyon çalışmalarının alabildiğine değerli olduğunu söyleyebiliriz. İki aktör, canlandıkları karakterlerin içine girmeyi başarıyor, orada yuvalanarak bütüne ulaşmanın üstesinden geliyorlar. Yönetmeni de büyük oranda rahatlatan ikili, hikayenin arka planına doğru gidebilmemizin de önünü açıyor, ki filmin en çok ihtiyacı olan şey de bu sanki. Arnaud Desplechin'in bu konudaki defansını yarıp geçmek de iki aktöre kalıyor, 'hastalık'ın ne olduğunu anlamamızı sağlıyorlar.

Gina McKee, filmi taşıyan iki aktörü destekleme konusunda önemli işlevler üstleniyor.

'Anlayışsızlık' meselesinde yeterince 'sert' olmadığını söyleyebiliriz hikayenin.

BENICIO DEL TORO VE MATHIEU AMALRIC'İN ÖLÇÜLÜ ÇALIŞMALARI DEĞERLİ. İKİ AKTÖR, CANLANDIRDIKLARI KARAKTERLERİN İÇİNDE YUVALANARAK BÜTÜNE ULAŞMAYI BAŞARIYORLAR.

SABOTAJ

ORJİNAL ADI Sabotage

YÖNETMEN David Ayer

OYUNCULAR

Arnold Schwarzenegger,

Sam Worthington, Olivia Williams,

Josh Holloway, Terrence Howard,

Joe Manganiello, Mireille Enos,

Martin Donovan

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM UIP (TMC)

**DAVID AYER'İN FİLMİ
"SABOTAJ"DA
BİÇİMSEL GÖSTERİŞİN
KARAKTERLERİN
ÖNÜNE GEÇTİĞİNİ
GÖRÜYORUZ. ARNIE
İSE ARTIK YAŞI
İTİBARIYLA KASLARINI
PEK SERGİLEYEMİYOR.**

İNSANLIK, KÖTÜLÜK ÜRETİM MERKEZİ GİBİ ÇALIŞIYOR. MASUMLARIN DA KOLAYLIKLA CANINI ALAN TERÖRİSTLER, köle tüccarları, silah kaçakçıları ve özellikle Latin Amerika'dan gelen kan dondurucu haberlere konu olan uyuşturucu baronları... Tüm bu kötülerle mücadele edebilmek için onlardan daha acımasız ve daha zeki olmak şart. Suç, gerilim, aksiyon türü için bitmez tükenmez kaynağı oluşturanlar, işte bu özel birimler ve birliklerin seçkin üyeleri: Deniz Komandoları, SWAT timleri, DEA ajanları, devriye polisleri...

Yönetmen/senarist David Ayer, güvenlik güçlerinin kişisel öyküleriyle çok ilgili. Suça bulaşmış polisle yanına verilen çaylağın Los Angeles'taki yirmi dört saatine odaklanan, Antoine Fuqua'nın yönettiği "İlk Gün"ün (Training Day) senaryosunu yazdı. Sonra, travma sonrası stres yaşayan veteran genç adamın normal hayata uyum çabalarını anlattığı "Acımasız Hayat"la (Harsh Times), yazar-yönetmen olarak dikkate değer bir işe imza atmış oldu. Ardından, sahici hissettiren çatışma sahneleri olan ve yine LA'deki kirli polisleri anlattığı "Sokağın Kralları" (Street Kings) geldi. "Sabotaj"dan önceki "Tehlikeli Takip"te (End Of Watch) ise, bir kez daha LA polislerini, bu kez belgesel stilinde sübjektif kamera görüntüleriyle, gerçekçi biçimde yansıttı perdeye. Ayer'in tüm filmlerindeki karakterlerini, ait oldukları çevresel etkiler, mesleki kaygılar, korkular, aileleriyle ilişkiler çerçevesinde bütünsel bir bakışla oluşturduğunu söyleyebiliriz.

"Sabotaj"a geldiğimizde, biçimsel gösterişin karakterlerin önüne geçtiğini görüyoruz. Ayer'in, "Kod Adı Kılıçbalığı"nı (Swordfish) da yazan Skip Woods'la ortak senaryosunda oluşturduğu DEA (Uyuşturucu İle Mücadele Dairesi) timi, çizgi roman karakterleri gibi kendilerine özgü tiplere ve özelliklere sahip;

farkları ise gerçek hayatta benzerlerinin bulunması.

Efsanevi John 'Breacher' Wharton (Arnold Schwarzenegger) yönetiminde, Canavar, Şeker, Ense, Kundakçı, Tripod, Öğütücü, Duman takma adlarındaki erkeklerden ve Canavar'la (Sam Worthington) evli hap müptelası sert bir kadın Lizzy'den (Mireille Enos) oluşan tim, korkunç organizasyonlar olan kartellerin içine bile sızabilip baskınlar düzenliyorlar.

Atlanta'daki son işlerinde baskın düzenledikleri evdeki para balyasından bir on milyon kendilerine ayırıp sonra sakladıkları yerden birinin çaldığını öğrendiklerinde öykünün asıl entrikası başlıyor.

Ayer, bu kez, gerçekten şiddeti yüksek, aşırı vahşet yüklü, çok kanlı bir yaklaşımla, bir tür sert adamlar 'slasher'ı çekmiş bulunuyor. Çünkü

tim üyeleri birer birer feci cinayetlere kurban gidiyorlar; Ayer, bu ölümlerde ve sonrasında dedektif Caroline'nin (Olivia Williams) iz sürme / araştırma safahatında, seyirciyi adeta 'kasaplık' galerisinde dolaştırıyor. 'Breacher' ile Caroline arasında, aslında güven konusunda sorunlu olan zorunlu ilişki ise, ipuçlarını birleştirmeye ve faillere ulaşım olayı çözmeye odaklandığından, merak unsurlarının sayesinde bir seyir zevki yaratıyor.

Doğaldır ki sürpriz bozan olmayacağız fakat, güçlü oyuncularla, seri cinayet bulmacası ve yakın plan vahşiliğiyle, hani Türkçeye 'eğlence' diye çevrilen 'entertainment' tutkunu seyircinin mısır patlaklarıyla tüketebileceği bir hafta sonu filmi. Ayer'in tamamıyla ticari bir işi de diyebiliriz.

Kötülerle mücadele ederken, bir süre sonra

onlardan daha beter olup yozlaşan sert adamların/kadınların, ölüm sırasının kendilerine gelmesini beklerken içinde düştükleri açmazları ve korkularıyla örselenmeleri ilgi çekici gelebilir.

67. yaşını sürmekte olan Schwarzenegger ya da Arnie, yaşı itibarıyla kaslarını artık sergileyemediğinden ve rolüne dramatik bir katkı sağlayamadığından adı çevresinde parlak bir oyuncu kadrosu oluşturulmuş. Mesela Sam Worthington, zor tanıyabileceğiniz tiپیle karakterine bir ağırlık katabiliyor. Keza, başta iki kadın oyuncu, Olivia Williams ve Mireille Enos olmak üzere diğerleri de...

Mamullükten uzak olduğu duygusunu veren çatışma sahneleri ve kurgu.

Schwarzenegger'in dolu dizgin film çevirdiğini anımsatması!

**SAM WORTHINGTON,
ZOR TANINACAK
TİPİYLE KARAKTERİNE
BİR AĞIRLIK
KATABİLİYOR. KEZA,
OLIVIA WILLIAMS VE
MIREILLE ENOS
BAŞTA OLMAK ÜZERE
DİĞERLERİ DE...**

ÖTEKİ KADIN

ORİJİNAL ADI The Other Woman

YÖNETMEN Nick Cassavetes

OYUNCULAR Cameron Diaz,

Leslie Mann, Nikolaj Coster-

Waldau, Kate Upton, Don Johnson,

Taylor Kinney, Nicki Minaj

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM Tiglon

**NICK CASSAVETES'İN
FİLMİ, ANA HATLARINI
KÖTÜ KARAKTERLİ
BİR ERKEĞE KARŞI
GÜÇ BİRLİĞİ YAPAN
KADINLAR VE
KADIN DAYANIŞMASI
ÜZERİNDEN
KURUYOR.**

JOHNN CASSAVETES VE GENA ROWLANDS'İN 'YARATICILIK MİRASI' KONUSUNDA CİMRİ DAVRANDIKLARINI anlamamız için bugüne kadar yönetmenliğini yaptığı yedi filme bakmanın yeterli olacağı Nick Cassavetes, vasat kariyerinin son halkası "Öteki Kadın" ile salonlarımıza konuk oluyor. Ana hatlarını kötü karakterli bir erkeğe karşı güç birliği yapan kadınlar ve kadın dayanışması üzerinden kuran filmin Cassavetes'ten daha kötü iş çıkaran bir senaristi var neyse ki. Onu 'sen bir kenara çekil' diyerek 'göreceli olarak' eleştirilerimizden sıyrabiliriz.

Konusunu 'eşi ve iki adet metresinin bir araya gelip bir adamı madara etmesi' olarak özetleyebileceğimiz "Öteki Kadın", daha önce görmediğimiz hiçbir karakter barındırmıyor. Eşi dünyadan bihaber ve bir tesadüf doğrultusunda durumdan haberdar olan sadık kadın, ilk metresi seksi özgürce yaşadığı uzun yıllardan sonra artık beyaz atlı prensini bulmaya odaklanan şık bir New York sakini, ikinci metresi ise 'güzelliği bikiniyi vücudunda taşımasından' gelen bir meta olarak kurguluyor.

Bahsettiğimiz tesadüften sonra, hayatını kocasının mutluluğuna adanmış sadık eş Kate (Leslie Mann) pek de küçük çapta diyemeyeceğimiz bir 'şimdi ne olacak?' sorunsalında buluyor kendini. İlk başlarda -doğal olarak- çok sağlıklı görünen 'kendini ilk metres Carly (Cameron Diaz) ile sohbet ederek rahatlatma hali', onun da olanlardan haberinin olmamasını öğrenmesiyle sağlam bir dostluğa evriliyor. E bu durumda bizim de 'metres' kelimesinden vazgeçmemiz gerekiyor haliyle.

Bu iki kadının birbirine zıt karakterleri üzerinden ilerleyerek hiç de fena olmayan bir başlangıç yapan film, Kate'in abartılı tepkileri, bu tepkilere alabildiğine soğukkanlı yaklaşmaya çalışan Carly'nin durum kontrol yeteneği sayesinde iki karakterini de bize sevdirmeyi

başarıyor. Kimi zaman ergenleşen kimi zaman ilişkiler hakkında doğru tespitler yaparak paylaştıkları aynı aşk acısını hafifletmeyi başarabileceklerini düşündüğümüz bu ikiliye eklenen üçüncü kadın ise filmin önce düşüşe, sonra çakılışa gidişinin başlangıcı oluyor.

Mesele, bir pazarlama stratejisi olarak bikinisi ile ağır çekimde koşan Kate Upton'un oyunculuğu ya da oynamaya çalıştığı Amber karakterinin boşluğu değil. Mesele, Amber hikayeye dahil olduktan ve 'üç kişilik bir aldatılanlar takımı' kurulduktan sonra kocaman kadınların içinde bulundukları duruma karşı verdikleri tepkilerin çocuklaşmasında yatıyor.

Bahsettiğimiz bu sert değişim 21 yaşındaki Kate Upton'un 41'er yaşındaki rol arkadaşlarının yaş ortalamasını düşürmesiyle açıklanamaz tabii ki. Sağlam diyebileceğimiz feminist bir alt metin

barındıran ilk yarının 'üç kız bir araya gelmiş, eğleniyor' kıvamına dönüşmesi, ilk uzun metraj senaryosunu yazan Melissa Stack'in tercihlerinden kaynaklanıyor.

İçkiye müshil katmak, tüy dökücü kremi şampuana boşaltmak, kadınsal hormonları ayağa kaldıran ilaçları oyuna dahil etmek, grup sekse travesti davet etmek ve bunların sonuçlarına odaklanan 'tuvalet mizahı' anlık gülümsemelere neden olsa da filmin değerini düşürüyor. Bu da yetmezmiş gibi bir köpek üzerinden yapılan dışkı ve haya şakaları var ki üzerine konuşmak bile abesle iştigal.

Her zaman korkusuz ve ilham verici bir fiziksel komedi ikonu olmayı başarabilmiş Cameron Diaz'dan da artık geçtiğini hissettiren oyunculuklarda Leslie Mann'ın kalburüstü performansı ön plana çıkıyor. "Kaza Kurşunu"

(Knocked Up) ve "Eyvah Yaş 40" (This Is 40) başta olmak üzere, kendisinin yeteneklerini en iyi bilen kocası Judd Apatow komedilerinin başta olan bu kadın, daha önceki rollerinin yeniden inşasında zorlanmıyor. Yerden yere atlaması, sürekli ağlaması ve dayanılması pek kolay olmayan ses tonuna rağmen 'sinir krizinin eşiğindeki kadın' tanımını görsele dökmeyi başaran Leslie Mann'ın tek sorunu 'tuvaletin kapısını kapamadan çışını yapmaya devam etme' sahnesini fazlaca tekrarlamak olacak. Ey senaristler... Öncüllere böyle gönderme olmaz, Leslie'nin kapıyı kapamasına izin verin!

Hiç de fena olmayan ilk yarım saat ve Leslie Mann...

Bir kadın senaristin, kadınları sıkıştırdığı alanı görüp hayıflanmak...

**HER ZAMAN İLHAM
VERİCİ BİR FİZİKSEL
KOMEDİ İKONU OLMAYI
BAŞARABİLMİŞ
CAMERON DIAZ'DAN
DA GEÇTİĞİNİ
HISSETTİREN
FİLMDE LESLIE MANN
ÖNE ÇIKIYOR.**

BENSİZ

★
YÖNETMEN Ahmet Küçükayalı
OYUNCULAR Metin Akdülger,
Öykü Çelik, Nurhan Yılma,
Cengiz Orhonlu, Levent Can
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 86 dk.
DAĞITIM İFP
(ERA Kreatif Film – CNM Film)

**"BENSİZ" VASAT
TV DRAMASI OLARAK
DEĞERLENDİRİLEBİLECEK,
İÇİNDEN SİNEMANIN
GEÇMEDİĞİ BİR FİLM.**

HOYRAT ZAMANLARDAN GEÇİYORUZ. HER ŞEY SERT YAŞANIYOR. KÖTÜCÜLLÜK DE YÜKSELİŞTE. AHMET KÜÇÜKKAYALI İLK UZUN metrajı "Bensiz"de bu kötücüllüğün günümüz insanları üzerindeki etkisini iyi yakalıyor. Ama film ele aldığı konuyu etkili işleme konusunda oldukça yetersiz kalıyor.

Bir futbol karşılaşmasında sakatlanan ve felç olan Necip'in (Metin Akdülger) hastaneden eve gelişi sonrası yaşadığı bir günün öyküsü anlatılıyor filmde. Öykü son derece yalın. Necip'i, ilk gününde annesi ve ablası dışında hastabakıcısı, yeğeni, sevgilisi, eski sevgilisi, kısacası herkes dışlıyor. Ona değersiz bir nesne gibi davranıyorlar. Necip de o felçli haliyle onlara tepkisini sert bir şekilde gösteriyor. Öykü bu kadar yalın ama film böyle yalın ve etkili olamıyor.

Bu tür filmlerde olay örgüsünün, iyi çizilmiş karakterlerin, işleyen sahnelerin, oyuncu performanslarının ve iyi bir kurgunun ne kadar önemli olduğunu "Bensiz" kötü bir örnek olarak bir kez daha hatırlatıyor. Son derece vasat oyunculuklarla, zayıf sahnelerle, tekdüze

karakterlerle böylesi bir konu heba ediliyor. Senaryoya göre Necip'e insanların kötü davranmasının kimi nedenleri var. Ama hepsi inandırıcı olmaktan son derece uzak. Bir yeğen düşünün, sevdiği dayısını, parti verebilmek için evin bodrumuna atıyor. Ya da bir hastabakıcı daha ilk günden sevgilisiyle yaşadığı kavganın acısını savunmasız bir insandan çıkarıyor. Neden? Nedenler hep havada kalıyor. Sonra da havada asılı kalan "Bensiz" oluyor.

"Bensiz" açıkçası, 2000'lerin başından beri film çekmeye çalışan, rafa kalkan "Modern Zamanlar" film projesiyle bizleri vakti zamanında heyecanlandıran Ahmet Küçükayalı'dan beklediğimiz film değil. Ya da şöyle mi demeli, biz zamanında heyecanlanmak için çok aceleci davranmışız!

Ahmet Leo Vural imzalı filmin müziği "Bensiz" in birkaç iyi unsurundan biri.

Film hiçbir yere bağlanmayan saç boyası esprisiyle hafızamızda kalmaz inşallah.

AYLIK SINEMA DERGİSİ

Altyazı

MAYIS 2014

Onur Ünlü'den İtirazım Var

Sinemada Devlet Desteği ve Sansür

Terry Gilliam'ın Distopyaları

David Harvey ile İzliyorum

• HEDİYE AFIŞ: SIFIR TEORİSİ

www.altyazi.net

ŞANSLI SAYILAR

KARANLIK DÜNYANIN KUMARBAZLARININ YER YER YENİLİP YER YER DE ZAFERE UZANDIĞI, AMA BÜTÜN BUNLAR olurken başlarının dertten kurtulmadığı onlarca örnek var. Bu kez İspanyol yönetmen Eduard Cortés'in elinden çıkan Şanslı Sayılar (The Pelayos) kumarbazlığı rutin hale getiren bir ailenin maceralarına uzanıyor.

Artık yaptıkları işlerde pek de parlak başarılar elde edemeyen Pelayos ailesinin reisi Gonzalo bir gün berberde saçını kestirirken rulet ve topun deliğini bulma üzerine bir fikir geliştirir. Böylelikle rulet masasında topun nereye düşeceğini bilecek ve büyük paralar kazanabileceklerdir. Oğlu Ivan'a başta bu fikir sıcak görünmese de son bir kumar yolculuğuna çıkmaktan zarar gelmeyeceğini düşünür ve kuzenleri toplamaya başlar, ekip kurulur.

Aslında Ivan'ın derdi kumarhane soymak ya da rulet masasının görünmez kralı olmak değil. Küçük grubu "Jack the Roads" ona yetiyor ve müzik yapmak kumar oynamaktan hep daha cazip. Yine de başında şapkası ve sürekli önünü iliklediği ceketle kendinden emin olmak ve diğerlerinden daha üstün olmak istiyor gibi bir hali de var.

Dışarıdan bakınca hiç de soyguncu kumarbazlar olarak görünmeyen bu ailenin her ferdi ayrı ayrı motivasyonlara sahip. Fakat hepsinin ortak yanı başlarındaki yaşlı kurt Gonzalo'ya güvenmiş olmak. Yine de bütün bu aksiyonu takip ederken çok ciddi bir soygun filmi izliyormuş gibi bir his vermiyor, bunun en önemli nedeni de soyguncuların aralarda gördüğümüz gündelik halleri. Bu yüzden de çoğu zaman özellikle baba Gonzalo ile oğul Ivan arasındaki ilişkiyle kara bir kumar filmi yerine duygusal bir aile filmi izliyor hissi veriyor.

Pelayos'ların işleri tıkırında gibi görünürken alttan alta su kaynamaya başlar ve kumarhane müdürü onlardan işkillenir. İçlerinden birinin kumarhanedeki krupiyeye kızdan hoşlanması da durumun karmaşıklığını besler. Böylelikle sadece rulet masasıyla değil, kumarhane müdürüyle de girilen gizli bir savaş su yüzüne çıkar. Hamlesini önce yapan kazanır gibi bir

mantık üzerinden ilerleyen bu mücadelede adeta satranç masasındaymış gibi her taraf kendi zihinsel hamlesini yapar. Diğer yandan Pelayos ailesinin rulet masasındaki zekası kumarhane müdürünün ihbar edemeyeceği kadar temiz. Bu durumun yasal olmayan hiçbir süreçle bir ilgisi olmaması kumarhane müdürünün elini, kolunu bağladığı gibi, hikayeyi de bir suç filmi olmaktan kurtarıyor.

"Şanslı Sayılar", "The Sopranos"tan ödünç aldığı mafyatik aile mizahını sinemaya taşıırken ince ayrıntılar ve zaman zaman beklenmedik virajlarla cazip görünmeye çalışıyor. Filmin başında da belirtildiği üzere 'hayatın anlamının bir kovalamaca' olduğu gerçeğine yaslanarak ilerlemesi de genel yapıyı özetliyor. Ondan ötesi tipik bir ekipçe toplanıp bir suça eğilme temasına sahip filmlerde onlarca kez gördüğümüz sahnelerin bir tekrarı gibi. Zaman zaman kendi içerisinde sıkıcılaşan durumlarla da seyircisine çok da ilginç ya da gerçekten ilgi çekici bir hikaye sunmuyor.

Daha önce "Sahte Yaşam" (La Vida De Nadie) filmiyle tanıdığımız İspanyol yönetmen Eduard Cortés bu kez daha vasat bir yapımla çıkıyor karşımıza. "Elveda Lenin!" (Good Bye Lenin!) filminden beri yüzünü zihnimizde daha net olarak çizdiğimiz Daniel Brühl de Ivan rolünde en zayıf performanslarından birini sergiliyor diyebiliriz. Yan karakterlerin kendine özgü oyunculuğuyla renklen "Şanslı Sayılar" belki kısmen İspanyol sinemasını takip eden seyirciye ilgi çekici gelebilir, onun dışında pek de parlak bir tarafı yok. Yine de her şeye rağmen filmi cazip kılan en önemli ayrıntılardan biri gerçek hayatta yaşanmış bir olaydan yola çıkması. İnsan gerçekten bunların yaşanmış olabileceğine, rulet masasını alt eden bir zekayla milyonlarca avro kazanılabileceğine hayret etmiyor değil.

Zaman zaman ailecek bir araya gelip duygusallaştıkları sahneler çok sıcak bir his bırakıyor.

Film aslında 2012 yapımı, vizyona girmesi çok geç gerçekleşmiş görünüyor.

ORJİNAL ADI The Pelayos
YÖNETMEN Eduard Cortés
OYUNCULAR Daniel Brühl, Lluís Homar, Miguel Ángel Silvestre, Oriol Vila, Vicente Romero
YAPIM 2012 İspanya
SÜRE 100 dk.
DAĞITIM Mir Yapım (Siyah Beyaz Movies)

"ŞANSLI SAYILAR"
BELKİ İSPANYOL
SİNEMASINI TAKİP
EDEN SEYİRCİYE İLGİ
ÇEKİCİ GELEBİLİR,
ONUN DIŞINDA
EDUARD CORTÉS'İN
FİLMİNİN PEK PARLAK
BİR YANI YOK.

FINDIK İŞİ

ORJİNAL ADI The Nut Job

YÖNETMEN Peter Lepeniotis

SESLENDİRENLER Will Arnett,

Katherine Heigl, Brendan Fraser

YAPIM 2014 Kanada-

Güney Kore-ABD

SÜRE 85 dk.

DAĞITIM Pinema

“FINDIK İŞİ”NİN VAZİYETİ
ÖZETLE ŞU: YANINIZDA BİR
TERMOS DOLUSU KAHVEYİ
HAZIR BULUNDURUN; KAHVESİ
BOL, SUYU AZ OLSUN!

BİR ANİMASYONDAN ASGARİ DÜZEYDEKİ BEKLENTİLERİNİZ NELER OLABİLİR? GÖZ ALICI BİR TEKNİK YETKİNLİK? Kahkahadan iki damla gözyaşına duygulara seslenen, geniş bir kitleyi bağrından yakalayabilecek sağlam bir hikaye? Sempatik yahut en azından orijinal karakterler? Hayranlık uyandırıcı bir görsel tasarım? Peki ya hoşça geçirilen takribî 1,5 saatlik bir zaman dilimi?

“Fındık İşİ”nde tüm bu sayıp döktüklerimizin ilki hariç (o da kısmen) herhangi birine rastlayabilerseniz iyimserlikte fena halde çığır açmışsınız demektir; ki muhtemelen Pollyanna bile elinize su dökemez. Şayet bir animasyon seyirciyi bir şekilde içine çekemiyor ve her geçen dakika insanı esnetme potansiyelini bir seviye daha yukarı taşıyorsa o yapım için bundan daha tehlikeli, hatta ölümcül bir durum olamaz. “Fındık İşİ”nin vaziyeti ise özetle şu: Yanınızda bir termos dolusu kahveyi hazır bulundurun; kahvesini bol, suyunu az koyun!

Hemen hiçbir anında ritim tutturamayan “Fındık İşİ”nin hikayesi kör topal ilerlerken,

tutunacak dal niyetine karakterlerin şirinliğine sarılalım diyorsunuz, o dal büsbütün çürük çıkıyor. Halbuki elde konuşan hayvanlar gibi son derece klasik fakat bir o kadar da sınırsız bir malzeme duruyor. Birkaç akıllıca hamleyle karakterler üzerinden izleyenin filme ısınmasını ya da biraz tebessüm etmesini sağlamak, hadi onu da geçtik hiç olmazsa dakikaları saymasına mani olmak mümkün kılınmadığı gibi “Fındık İşİ”nin yaratıcıları osuruktan medet umar hale gelerek acınası durumlara düşüyor.

Görsel açıdan nispeten tatmin edici duran “Fındık İşİ” karakterlerin tasarımında teknik detaylara gösterilen özeni hikayesine ya da karakterlerin özgünleştirilmesine aynı biçimde yansıtamayınca ağızlarda olsa olsa kurtlanmış fındık tadı bırakıyor.

Lana karakteriyle 1940'ların kara filmlerine çakılan selam.

“The Nut Job 2” şimdiden ilan edilmiş.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

10. KÖY TEYATORA

★
YÖNETMEN Bahadır Abşin
OYUNCULAR Necmi Yapıcı, Tanju
Tuncel, Ümit Bakış,
Fırat Albayram
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 105 dk.
DAĞITIM Özen Film
(Boyoz Akademi)

**"10. KÖY TEYATORA"DA KÖTÜ
ESPRİLER, BAĞLANTISIZ BİR
OLAY DİZİSİ VE "TİYATRO
MÜZİKTE İYİDİR" DÜZEYİNDE
BİR MESAJ MOTİFİ VAR.**

FİLMİN GİRİŞİNDE YUNANCA KONUŞAN VE BAĞLARDA EĞLENEN ANTIK ÇAĞIN ANADOLULULARINI GÖRECEKLERİNİ DUYSA, şimdinin dizi ve film seyircisinin aklına kim bilir neler gelir! Oysa "10. Köy Teyatora"nın girişinde tanrı Dionysos'tan fırça yiyen vatandaşlar sahnesi daha başlangıç, devam eden şey kötü espriler, bağlantısız olay dizisi ve "tiyatro pop müzikten iyidir" düzeyinde bir mesaj motifi.

Geri kalanında olaylar günümüzde geçiyor. Köye atanan öğretmen kadın, kendisinin dertleriyle ilgilenmediği ve başka kadınlara meylettığını hissettiği için sevgiliyle tartışıyor. Dionysos'la ilgili bir oyun hazırlayan gezici tiyatrocular, başlarındaki paragöz adam ve fedakar oyuncular olarak ikiye ayrılıyor. Uyanık muhtar kumpanyaya yardım etmek istemeyip festivale meşhur bir pop şarkıcısını çağırınca, mesajlar üst üste yığılmaya başlıyor. Bekar öğretmenin de, çulsuz tiyatrocuların da işinin zor olması, şelale başında şarap içmekte buluşmalarını sağlıyor. Özetle, tiyatro kazanıyor.

Tiyatro hakkında bir filminden, bu sanata aşık

seyircinin bile en ufak şekilde etkilenmeden çıkması o kadar mümkün ki, "10. Köy"ün ancak böyle bir başarısından bahsedilebilir. Çünkü, her şeyden önce, filmin sesi mesele değil, oyunculuk ve artikülasyon nedeniyle replikler bile zar zor anlaşılıyor. Uyanık muhtar, alay konusu gay, çapkın köylü genç, 'azgın' köylü genç kadın, idealist yalnız öğretmen, diğerlerinin rızkını gasp eden kumpanyanın başı ve tabii ki kendilerini adamak dışında bir iş yapmayan tiyatro kumpanyası kadar karikatür tipleri bir araya doldurmak tiyatroya övgü değil, hakaret sayılsa yeri zaten. Şarabın, bağ bozumunun ve dolayısıyla tiyatronun tanrısı Dionysos'un memleketi Çal'da geçmesi, ne yazık ki bir filmi o kültür birikiminin güncel temsilcisi yapmaya yetmez. Madem ki, onuncu köyde doğruyu söylemek gerek.

Eşcinsel karakter, başta alay edilse de, olduğu gibi kabul ediliyor; onca homofobik film içinde bu da bir şey.

Kötü adamın cezasını uçkurundan bulması da, evlenmeden sevişen kadının ayıplanması da ahlakçı.

DÜŞ VE GERÇEK

ÖTEKİ KADIN

SABOTAJ

SON ÜÇ GÜN

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
10. KÖY TEYATORA					★		
BENSİZ					★★	★	
DÜŞ VE GERÇEK	★★	★★★★			★★	★★★★	
FINDIK İŞİ		★★		★★★★			
ÖTEKİ KADIN	★★			★★	★★		★★
SABOTAJ	★★			★★		★★★★	
SON ÜÇ GÜN	★★	★★		★★			
ŞANSLI SAYILAR							
AŞK BİLMECESİ				★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
AŞK TRENİ		★					
GENNETEN KOVULMAK			★★		★★	★★★★	
DOM HEMINGWAY		★★			★★		★★★★
GÜLCEMAL					★		
İNANILMAZ ÖRÜMCEK-ADAM 2		★★★★		★★★★	★★	★★	
İTİRAZIM VAR	★★★★	★★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
KİRALIK AŞIK	★★★★★			★★★★			★★
LAL		★	★★		★★	★	
MUTLAK ADALET		★★			★		
ORMANDA KARMAŞA	★						
SEFER TAŞI					★★★★		
SIFIR TEORİSİ			★★		★★★★	★★	
UYUMSUZ				★★★★			★★★★
ZOR BİRADERLER		★★					
KADIN İŞİ BANKA SOYGUNU	★★	★★★★		★★	★★	★★	
KAPİTAL		★★★★	★★★★	★★★★★			

PIYANO

19. yüzyılın ortalarından hareketle **çağımızdaki kadın sorununa** ilişkin sayısız tohum ve ‘göstergeler’ ekilen bir tarla niteliğindedir **“Piyano” (The Piano, 1993)**. 1989’da “Sweetie”, 1990’da “Masamdaki Melek” (An Angel at My Table) ile dikkat çekici bir çıkış gerçekleştiren ama “Piyano”yla başka bir yönetmenlik dönemine adım atan **Yeni Zelandalı Jane Campion**, romantizmin kadını algılayışına yeni boyutlar katar, **küçük oyuncusu Anna Paquin’e** en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar’ı getirecek üçüncü uzun metraj filminde.

İSKOÇYA’DA, 1850’LERDE BAŞLAR FİLM. ALTI YAŞINDAN BERİ ‘DİLSİZ’ OLAN ADA MCGRATH, KOCASI ÖLÜNCE, BABASI TARAFINDAN HİÇ TANIMADIĞI ZENGİN BİR TOPRAK SAHİBİYLE EVLENMEK ÜZERE YENİ ZELANDA’YA GÖNDERİLİR.YANINDA EN SEVDİĞİ İKİ VARLIK, ANNESİNİN SESİ OLAN KÜÇÜK KIZI FLORA VE KENDİSİNİ NOTALARLA İFADE EDEBİLDİĞİ piyanosu vardır.

Fakat yeni kocası Stewart, çok ağır olduğu gerekçesiyle piyanoyu sahilde bırakır. Komşuları Baines’in piyanoyla ilgilenmesi ise yasak bir ilişkinin fitilini ateşleyecektir.

19. yüzyılın ortalarından hareketle çağımızdaki kadın sorununa ilişkin sayısız tohum ve ‘göstergeler’ ekilen bir tarla niteliğindedir “Piyano”. 1989’da “Sweetie”, 1990’da “Masamdaki Melek” (An Angel at My Table) ile dikkat çekici bir çıkış gerçekleştiren ama “Piyano”yla başka bir yönetmenlik dönemine adım atan Yeni Zelandalı Jane Campion, romantizmin kadını algılayışına yeni boyutlar katar, yeni kapılar açar, üçüncü uzun metraj filminde.

Genel yapısı içinde ele alındığında asla umutsuz ve karamsar bir film değildir “Piyano”.

Ada da Flora da güçsüz, oradan oraya savrulan zavallı karakterler değillerdir.

Tam tersine, Ada’nın fiziksel acının doruğa ulaştığı anda bile ‘yere

serilmeyişi’, ancak bir kadında rastlanabilecek hüznün, öfke ve yaşam sevincini birleştiren bakışları, Campion’un hemcinslerine duyduğu doğal güveni yansıtmaktadır.

Bununla birlikte çok önemli bir vurguda da bulunur “Piyano” ve kadınların hep bir şeyler ‘bırakarak’, bir şeylerden vazgeçmek zorunda kalarak yürümek zorunda bulunduklarının altını çizer.

Ada’nın bıraktıkları, vazgeçtikleri, ya da kendisinden alınanlar... Sözcükler, bedeninden ve ruhundan birer parça; parmağı ve piyanosu olmuştur.

Oldukça sert bir filmidir “Piyano”. Campion, konunun ağırlığını, özgün sinema dilinin ve çarpıcı görüntülerin de yardımıyla doğrudan ‘sert vuruşlar’ olarak aktarır beyazperdeye ve seyirciyi bir an olsun rahat bırakmaz.

Ancak son derece başarılı olan kurgu çalışmasına egemen olan ‘yumuşaklık’, geçiş ve bağlantılardaki rahatlık, kolay izlenebilir, ‘entelektüel film’ yapmanın tuzaklarına düşmeyen bir çalışma çıkarır ortaya.

Söylemekte sakınca yok, oldukça sarsıcı bir finale sahiptir “Piyano”. Ada’nın bir anlamda Flora’nın geleceği uğruna, hayli yıpranmış piyanodan vazgeçiş, denize atılan piyanonun Ada’yı da sürükleyişi ve

yaşama dönüş için yapılan son hamle, bağlardan kurtulma çabası ve belki de son kez 'yeniden yeni bir yaşam' için yola çıkış...

Tüm bunlar, Campion'ın kadın sorununa ilişkin radikal ve umutlu bir tavır aldığının, daha doğrusu tavrını sürdürdüğünün kanıtları olur.

Başta Holly Hunter'ın ve 11 yaşındaki Anna Paquin'in en iyi yardımcı kadın oyuncu dalında Oscar'la ödüllendirilecek oyunculuklarıyla da müthiş bir düzey kazanmıştır bu son derece etkileyici film.

Harvey Keitel'in, Sam Neill'in performanslarıyla, mekanların seçimi, görüntü, senaryo ve Michael Nyman'ın içimize işleyen müzik çalışmasıyla, yalnızca 'tutkunun, cinsel objenin yer değiştirmesinin, egzotizmin, yabanılığın ve sevecenliğin' filmi olmanın çok çok ötesine geçer ve unutulmayacak bir özgürlük ve kadın senfonisine dönüşür.

Örneğin zaman zaman bir 'cendere' biçimini alan çemberli eteklerin zaman zaman da bir 'kabuk' halini alabildiğini gösterir, şaşırtıcı bir sahneyle ki Campion, filmde yer verdiği ve Maorileri 'harekete geçiren' bir tiyatro oyunu, "Mavi Sakal" aktarımıyla da seyrettiğimiz öykünün bir yanıyla da karanlık bir masal olduğunu hatırlatmaktadır.

Viktorya dönemi Britanyası'nın katı ahlak anlayışına yönelik bir

teşhir ve cinselliğe ilişkin 'siyah tuşların sayısı kadar' sessiz bir anlaşma hükmündeki, donmuş değerlerin canlanışına tanıklık etmemizi sağlayan, "Uğultulu Tepeler"den (Wuthering Heights) uzun yıllar sonra aşk denen benzersiz duygunun insan ruhunda yaratabileceği girdaplar üzerine mükemmel bir anlatı gerçekleştirir Campion, tüm kadınlar adına.

Tam 20 yıl önce, 1994'te "Sosyeteden İnsan Manzaraları" (Short Cuts), "Dünyanın Tüm Sabahları" (Tous Les Matins Du Monde), "Kafka" gibi sezonun diğer önemli filmlerini geride bırakarak SİYAD'ın değerlendirmesinde yılın en iyi yabancı filmi seçilen "Piyano", Jane Campion gibi bir senarist-yönetmene hayranlık duymamıza, Anna Paquin'e umut bağlamamıza, Harvey Keitel ve Sam Neill'a saygımızın sevgimizin artmasına yol açmıştı neresinden bakılsa.

İzlerken hemen dikkatinizi çekecek olan kusursuz bir dönem tasviri, sömürgecilik sorgulaması, özgürlük ilanı, kadınların sessizliği ve güçleri adına, klasik deyimle 'tokat gibi' şeyler söyleyen "Piyano", inanılmaz yoğunlukta bir duygu birikimine yol açan, 'patlamalar'la da sonuçlanabilecek, gerçekten de 'aşktan da üstün' duygular estiren gerçek bir başyapıt.

Kısacası, her sinemaseverin görmesi gereken filmlerden...

RADIO BIKINI

Robert Stone'un 1988'de televizyon için yaptığı belgeseli "Radio Bikini", Amerika'nın **İkinci Dünya Savaşı** sonrasında 'uygun' bir ada seçerek yaptığı **atom bombası** deneyini mesafeli ve buz gibi bir tavırla anlatıyor. "Radio Bikini", gezegene atılan **dördüncü** atom bombasının hikayesi...

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONLANDIĞINDA 'MÜTTEFİK DEVLETLER' BÜYÜK BİR GALİBİYET RÜZGARINA KAPILMIŞ OLSALAR DA BU ZAFER DUYGUSUNUN PEK UZUN SÜRMEYECEĞİNİN FARKINDAYDILAR. BİR AN İÇİN, BAZI DEVLETLER DİĞER DEVLETLERİ YENMİŞ, DÜNYA KIRLI DİKTATÖRLERDEN ARINDIRILMIŞ VE GERİYE SADECE GANİMETLERİ PAVLAŞTIRMAK kalmıştı. Washington sokaklarında zafer sarhoşu kalabalıklar çılgınca savaşın bitişini kutluyor ve bütün kuvvetleriyle bayraklarını sallıyorlardı. Halbuki dünya koskocaman bir depresyonun eşiğindeydi. Freud haklı çıkmış; insanın karanlık içgüdülerinin, kötülüğe programlı genlerinin asla özgür bırakılamayacağı kanıtlanmıştı. İnsan türü, acilen daha organize bir güç tarafından kontrol altına alınmalıydı; ancak anarşik devletler üstü yapıda bu pek mümkün görünmüyordu. Dolayısıyla, İkinci Dünya Savaşı sona erdiğinde kesin olan tek şey realist paradigmanın kısa bir süre sonra muhtemelen daha şiddetli ve daha kanlı, yeni bir savaş üreteceğiydi. 'Demir Perde' ile birlikte iki takıma ayrılan ve birbirinden ölesiye nefret eden uluslar acilen Üçüncü Dünya Savaşı'na hazırlanmalıydılar. 'İki dünya savaşı arası dönem' ya da 'savaş sonrası dünya' gibi tanımlar aslında ziyadesiyle iyimserdiler. Çünkü savaş her daim mutlaklı. Muğlakta olan ise barıştı. Barışın ne kadar süreceğini kimse bilemezdi; sürdürülemeyeceğini ise herkes söyleyebilirdi. Korkutularak bilenen, hazırlanan, sisteme uygun hale getirilen insan türü 'nükleer'e alışmalı, atom bombasını bir kurtarıcı olarak görmeli ve savaşla dost olmalıydı.

Bikini Mercan Adası, Pasifik Okyanusu'ndaki Marshall Adaları arasında yer alan, çok küçük bir yerleşim birimi. Ayrıca İkinci Dünya Savaşı sonlandığında 'savunma' bahanesiyle büyük bir endişeye kapılan Amerika Birleşik Devletleri'nin kobay adalarından bir tanesi. Cüssesi gereği, o kadar göz ardı edilebilecek bir yer ki, insanlık dışı bir deney için biçilmiş kaftan. İtiraz etmeye kalksa dahi, sesini duyuracak gücü yok. Bu sebeple, İkinci Dünya Savaşı'nı iki atom bombasıyla 'gol atarak' bitiren ABD, '46 sonrasına hazırlanmak için atom bombası deneylerine bu adadan başlayarak devam etmek istiyor. Adanın yerlilerinden biri "Radio Bikini"de durumu şu şekilde ifade ediyor: "Dünyanın en güçlü adamı olduğunu söyleyen biri bu adada bir deney yapacaklarını ve bizim buradan gitmemiz gerektiğini söyledi." Böylece Amerikan askerleri, sanki bir devrin sezon finaline tanıklık edeceklermiş heyecanıyla adanın etrafını sarıyorlar. Kendilerinden daha alt rütbedeki askerlere "Bu görevi beğendin mi?" diye sorup "Evet" cevabını alıyorlar. Her gün benzerlerini yaşadığımız gibi, atom bombası ve nükleer enerji üzerine bilgi sahibi birçok uzman ABD'nin

yapmak üzere olduğu bu korkunç deneyin karşısında duruyor ve uyarıyor. Ancak ABD militarizminin bu deneyi ülke savunması için elzem olarak nitelendirmesi, deneyin yapılması için halihazırda yeterli. Bu esnada askerlerin konu hakkında, ilginç bir olaya tanıklık etmek üzere oldukları dışında hiçbir bilgileri yok. Radyoaktif kelimesinin ne anlama geldiğini ya da atılacak bombanın nasıl bir tesiri olduğunu bile bilmiyorlar. Sadece emredilene yapmaları gerektiği, onların başına hiçbir şeyin gelmeyeceği telkin ediliyor.

Diğer yandan halk sokaklara dökülüyor, insanoğlunun yaşayabileceği tek yer olan dünyanın mahvedilmek üzere olduğu korkusu sivil yapılanmalarda başgösteriyor. Hatta madalyonun öbür yüzünde yer alan Sovyetler Birliği dahi atom bombasıyla bir birliktelik planlamadığını açıklıyor. "Bilgi güçtür, güç her şeydir" fikriyle yürüyen ABD ise hiçbir uyarıya kulak asmıyor. Askerler, az sonra yapacakları kutlamayı büyük bir heyecanla bekliyor; 'büyükler' ise 'diğerleri' üzerinde sahip oldukları dev gücü pekiştirecekleri o anı iple çekiyor. Böylece gezegene atılan dördüncü atom bombası için düğmeye basılıyor, geri sayım başlıyor. Bomba atıldıktan birkaç saniye sonra askerlerden biri gördüklerini yaşadığı en ilham verici anlardan, insan tarafından yapılmış en büyük işlerden biri olarak betimliyor.

Robert Stone'un 1988 yılında Oscar'a da aday gösterilen belgeseli, kaçınılmaz olana doğru son sürat ilerleyen, lastiği patlamış güç sarhoşluğunu müthiş bir arşiv çalışmasıyla takdim ediyor. Adanın ve insanların, ABD askerlerinin başına gelen nükleer felaketi, terayağından kıl çeker gibi görsele döküyor. Dünya üzerinde yaşayan en irrasyonel tür olan insan türünün, güç ve iktidar için ne denli alçalabileceğini ve bunun nasıl farkında olamayacağını anlatıyor. "Radio Bikini", yakın dönemde yaşanmış fakat hızla paspasın altına süpürülmüş bir skandalı 'müdahalesizce' hikaye ediyor.

Aslında Bikini yerlisi Kilon Bauno'nun ve ABD askeri John Smitherman'ın istekleri, hayalleri ortak. İkisi de evlerine dönmek, ait oldukları yerde yaşamak istiyorlar. Dünyaya mecburi bir aidiyet besleyen çoğu insan gibi... Ancak sahip olduğu/olabileceği tek gezegeni 'ev' olmaktan çıkaran da, pragmatizmin dehlizlerinde kaybolan, karanlık insan. Bu sebeple bu dünyada bir umut sahibi olmak için hem çok geç hem de çok erken. Özellikle de sonu gelmez bir 'soykırım', yeryüzünde bütün hızıyla devam ederken. Dünyada en az Bikini Mercan Adası kadar zehirli olan bir zihniyet hüküm sürüyor. 'Yok ediciler' ise samimiyetsiz bir şekilde yaptıkları hatalardan ders aldıkları yalanını söylemeye devam ediyorlar.

ÇILGINLIK

Ingmar Bergman'ın senaryosuna dayanan öykü üst sınıftan gençlerin eğitim gördüğü bir okulda açılıyor. Sessiz sakın ve idealist bir genç olan Jan-Erik Widgren'in öğretmenlerinden biriyle yaşadığı problemler ve maruz kaldığı **psikolojik baskı** filmin uzun süre bir okul hikâyesi olarak ilerlemesini sağlarken, Jan-Erik'in hesapta olmayan bir aşka kapılıp gitmesi "Çılgınlık"ı (**Hets, 1944**) gerilim ile dram arasında gidip gelen bir yapıya büründürüyor.

İSVEÇ SINEMASININ EN BÜYÜK İSMİ, MEDAR-I İFTİHARI HIÇ KUŞKUSUZ INGMAR BERGMAN. ÜSTAT ÖYLE BİR FİLMOGRAFYE SAHİP Kİ, ÜLKESİNDEN ÇIKAN DİĞER TÜM SINEMACILARIN, HATTA 'USTA' UNVANINI EN FAZLA HAK EDENLERİN BİLE SIRADAN GÖZÜKMEŞİNE YOL AÇIYOR. HALBUKİ VICTOR SJÖSTRÖM'DEN ALF SJÖBERG'E, ROY ANDERSSON'DAN Mauritz Stiller'e, Jan Troell'den Gustaf Molander'e, Bo Widerberg'den Vilgot Sjoman'a kadar birçok kalburüstü ismi yetiştirmiş olan İsveç sineması gayet zengin bir geleneğe sahiptir.

Adını anmış olduğumuz sinemacıardan Alf Sjöberg kariyeri boyunca başyapıt üstüne başyapıt vermiş olmasa da, hiç değilse birkaç filmiyle tarihin tozlu raflarından çekilip çıkarılmayı hak ediyor. Yönetmenin 1951 tarihli "Fröken Julie" ile beraber en önemli yapıtı sayılabilecek olan "Çılgınlık" (Hets, 1944) ergenlik sancıları ile gerilimi harmanlayan ilginç yapısıyla dönemin İsveç sinemasına ait müstesna örneklerden.

Ingmar Bergman'ın senaryosuna dayanan öykü üst sınıftan gençlerin eğitim gördüğü bir okulda açılıyor. Sessiz sakın ve idealist bir genç olan Jan-Erik Widgren'in öğretmenlerinden biriyle yaşadığı problemler ve maruz kaldığı psikolojik baskı filmin uzun süre bir okul hikâyesi olarak ilerlemesini sağlarken, Jan-Erik'in hesapta olmayan bir aşka kapılıp gitmesi "Çılgınlık"ı gerilim ile dram arasında gidip gelen bir

yapıya büründürüyor.

Bergman ile Sjöberg'in eğitim sistemi ve sınıfsal ayrımların gençler üzerindeki etkilerine eğilirken didaktizmden uzak durmaya gösterdikleri özen, "Çılgınlık"ın en büyük avantajlarından. Filmin eğitim sistemi hakkındaki mesajı bir parça 'ham' gözüksede de, gençleri sağlıklı ve özgüven sahibi bireyler olarak yetiştirme konusunda eğitmen ve ebeveynlere düşen sorumluluklar, bireysel ego ve beklentilerin yol açabileceği onulmaz tahribatlar ya da sistemin öngördüğü acımasız yaptırımların altı kalınca çizilerek öyküye birkaç katman daha ekleniyor.

Bergman'ın senaryosu gelecekleri üzerine neredeyse hiçbir söz hakkı bulunmayan gençlerin karşısına talepkâr bir baskın düzen yerleştirerek toplumsal ve sözde ahlaki kaidelerin kendi içinde ne derece keskin çelişkiler barındırdığını zekice ama gözümüze sokmadan masaya koyuyor. Sisteme başkaldırma densizliğini gösterenlerin ise kaçınılmaz biçimde kenara itilip değersizleştirileceği ve aslında iktidar sahiplerinin mevcudiyetini ve her nevi çıkarını koruyabilmek amacıyla inşa edilmiş olan toplumsal düzenin en önemli sacayaklarından birinin de bireyleri daha küçük yaşta 'yontmaya' başlayıp tasarlanan şekle getirme vazifesini üstlenmiş eğitim sistemi olduğu aşikâr hale geliyor.

“Çılgınlık”ta biçim bulan eğitim sistemi ve dolayısıyla da toplumsal yapının dayanak noktalarından birinin din olgusu oluşu ise ayrıca manidar. Tanrı ve inanç mefhumlarıyla öteden beri son derece saplantılı ve karmaşık bir ilişkisi bulunduğunu bildiğimiz Bergman filmin daha başında dinin derin gölgesini hem gençler hem de sistem üzerine düşürerek ortaya koyacağı karamsar tablonun sinyalini ilk dakikadan veriyor.

Kendini modern addeden, sağduyu ve medeniliğin önde giden neferlerinden olduğunu savunan gelişmiş toplumlarda bile inanç temelli birçok töreyi terk etmenin mümkün olmadığını ustaca vurgulayan bu kinayeli girizgâhı müteakip eğitim sisteminin ikiyüzlülüğü ve açmazlarını deşifre etmeye giden yolun temelleri atılıyor.

Öğrencilerin ‘baş işkenceci’ dedikleri, kendilerine hayatı dar eden, bilginin baskı ve hatta aşağılamadan geçtiği inancına sıkı sıkıya bağlı sadist öğretmene Caligula isminin bahşedilmesinin yanında, Latince öğretmeni oluşu da Bergman’ın gerek dine gerekse eğitim sistemine yaklaşımını biraz olsun gözler önüne sermek adına önemli ipuçları taşıyor. Bu noktada senaryonun kısmen de olsa otobiyografik öğeler barındırdığını belirtmekte fayda var. Nitekim bir din adamının oğlu

olarak hayli kasvetli bir çocukluk dönemi geçiren Bergman’ın o yıllara ait anıların etkisi de senaryoda kendini derinden hissettiriyor.

Buraya kadar ettiğimiz kelimelerden anlaşılmış olsa gerek; “Çılgınlık” büyük oranda sırtını Bergman’ın kalemine dayamış bir yapım. O dönemler hâlâ kendini kanıtlama uğraşı içindeki bir sinemacı pozisyonunda olan Sjöberg’in marifeti ise henüz ilk filmine imza atmakta olan genç Bergman’ın incelikli ve isyankâr senaryosunu, ruhuna zarar vermeden muteber bir görsel üslupla perdeye taşımaktaki yetkinliği. Kimi zaman derin gölgelerin hakimiyetindeki karanlık bir sinematografiyle, kimi zamansa alışılmışın dışındaki çerçeveleme tercihleriyle öykünün gerilim tonunu gereğince destekleyen yönetmen, ekseriyetle gençlerin düzen karşısındaki biçare ahvali üzerinden hareketle kuruyor gerilim çatısını.

Gençler geleceğe ümitsizlik içinde baktığı, hocaların izansız şikayet ve beklentilerine boyun eğdikleri ölçüde gerilim dozu da artıyor. Ne zaman ki gençler -bilhassa Widgren- her şeyden vazgeçme noktasına gelip başkaldırma cesaretini gösterebiliyor, işte o andan itibaren Sjöberg’in kamerası da istikbale aynı oranda umut ve özgüvenle ilerliyor. Tuhaf, memleketin son günlerdeki durumuna ne kadar da yakın bir ruh hali, değil mi?

KAPİTAL

ORJİNAL ADI Le Capital
YÖNETMEN Costa Gavras
UYUNCULAR Gad Elmaleh,
Gabriel Byrne, Natacha Régnier,
Céline Sallette, Liya Kebede
YAPIM/SÜRE 2012 Fransa, 114 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD Fransızca
ŞİRKET Bir Film (Mars)

**COSTA GAVRAS'IN
SON YILLARDA, ESKİ
FORMUNDAN ÇOK
UZAKTA OLDUĞUNU
SÖYLEYEBİLİRİZ...**

COSTA GAVRAS'IN SINEMA TARİHİNDE DOLDURDUĞU BÜYÜK BOŞLUĞU TARTIŞMAYA AÇMAYA GEREK YOK. ORADA kalmaya devam edecek ama son yıllarda eski formundan çok uzakta olduğunu, futbol tabiriyle söylersek 'yeni oyun sistemine' uyum sağlamakta zorlandığını söylemek gerek.

Bunu son filmi "Kapital"de çok daha açık bir şekilde görebiliyoruz. Genç ve hırslı bankacı Marc Tourneuil, genel müdürü hastalanan Avrupa'nın en büyük bankalarından birisi olan Phoenix Bank'ın başına geçiyor. Fransız ve Amerikalı hissedarların baskılarıyla karşı kaşıya kalan Marc, kendi kurallarını koymaya ve bankayı daha da yükseltmeye karar veriyor. Düsturu ise "fakirden alıp zengine vermeye devam etmek".

Costa Gavras'ın Jean-Claude Grumberg ile birlikte kaleme aldığı senaryonun finans dünyasının işleyişi konusunda incelikli gözlemlerinde bir sıkıntı yok aslında.

Bankacılık anlayışı açısından Avrupa ve Amerika'nın farklarını, birincisinin ikincisine göre az buçuk bir iş ahlaki olduğunu, paradan para kazanmak dışında gayrisinin hiçbir önemi

olmadığı net bir biçimde görebiliyoruz film boyunca.

Sorun şu ki, bütün bu görkem ve şatafatın arasında karakterlerine, özellikle de Marc'ın dünyasına dair inceliklerle bir yorum görmek mümkün olmuyor. Marc'ın bazı şeyleri neden bu kadar hırslı haline getirdiğini, karısıyla, metresiyle ilişkisindeki ruh hallerinin tutarlılıklarını anlamakta zorlanıyoruz.

Costa Gavras'ın yarattığı bu iki boyutlu karakter meselenin derinlerine inmemize fırsat sunmadığı için, finans dünyası hakkında az çok mürekkep yalamış olanlar açısından bilinenin ötesinde bir yorum çıkmıyor ne yazık ki ortaya. Hal böyle olunca da "Kapital" yakın tarihteki finans krizinin ardından elden kaçırılmış bir fırsat olarak kalıyor.

Savaş Tanrısı'nda tanıdığımız Etiyopya doğumlu oyuncu Liya Kebede'yi bir kez daha görmek güzel.

Bir dönemin efsane yönetmenlerinin yıldızlarının sönüyor oluşuna şahit olmak kötü.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

KADIN İŞİ BANKA SOYGUNU

★★★★
YÖNETMEN A. Taner Elhan
OYUNCULAR Meltem Cumbul, Filiz Ahmet,
Özge Ulusoy, Esra Dermancıoğlu,
Meral Çetinkaya
YAPIM/SÜRE 2014 Türkiye, 104 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Bir Film (Taff)

“KADIN İŞİ BANKA
SOYGUNU”,
ANAAKIM SİNEMANIN
ELİ YÜZÜ DÜZGÜN
ÖRNEKLERİNDEN BİRİ.

TÜRK SINEMASINDAKİ FİLM BOLLUĞUNA KARŞIN, KALİTENİN GENEL OLARAK YERLERDE SÜRÜNDÜĞÜ KESİN. DÜNYA ÇAPINDA ADINI duyurmuş, festivallerde ayakta alkışlanan yönetmenlerimizin filmleri gişede iki seksen yatarken, popüler sinemadan da çok az ‘iyi’ film çıkıyor karşımıza. Oysa ki yaklaşık yüz bin seyirciye ulaşan film, anaakım sinemanın eli yüzü düzgün örneklerinden biri. Dramla komedi arasında duran film, “Sex And The City” dizisini anımsatan dört ana kadın karakteriyle dikkat çekiyor...

Meme kanseriyle uğraşan, bu yüzden kocası tarafından terk edildikten sonra küçük oğlula annesinin evine sığınan Gülay (Meltem Cumbul), Küçükarmutlu’da açtığı barda hiç iş yapamayan uçuk kaçık Dürdane (Esra Dermancıoğlu), bankada çalışan ve bir iş arkadaşıyla evlenme planları kuran Nihal (Özge Ulusoy), solcu ve ‘dobra’ bir tip olduğundan başı hep derde giren Bilge (Filiz Ahmet), sonunda parasızlıktan bunalarak banka soymaya karar verir. Biz de bu süreç boyunca karakterlerin yaşantılarına, ekonomik sistemin üzerlerinde yarattığı tahribata

tanıklık ederiz.

Daha önce Onur Ünlü’yle çalışan, “Acı Aşk” (2009) adlı son derece özgün bir yapıtla yönetmenliğe adım atan A. Taner Elhan, aynı dinamiği bu filmde katlayarak sürdürüyor. Meltem Cumbul, Filiz Ahmet ve Esra Dermancıoğlu’nun mükemmel oyunculukları, neredeyse kusursuz yazılmış diyaloglarla taçlanıyor. Ancak senaryoda bir parça sıkıntı olduğunu söyleyelim. İlk bir saat boyunca her şey tıkır tıkır giderken, banka soygunu başladığında, son yarım saatlik bölüm ne yazık ki yalpalıyor. Dramla komedi arasında gidip gelmeler arttıkça, karakterler ne yapacaklarına bir türlü karar veremedikçe, film de bundan ciddi zarar görüyor. Buna karşın baştan sona keyifle izlendiğini, bu yıl görebileceğiniz en hoş filmlerden biri olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Nermin Candan’ın 1969’da yayımlanan plağı “Tiki Tiki Tak”ı giriş jeneriğiyle yeniden keşfetmek.

Son yarım saatlik bölüm üzerinde biraz daha çalışılsa, unutulmayacak bir film olabilirdi.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

TEPECİK HAYAL OKULU

“Tepecik Hayal Okulu” hayata çocuk gözleriyle bakan ve bu bakışın hayalperest, romantik filmlerini yapmak isteyen ama sözünü söylemeye çalışırken binbir zorluk yaşayan ve bunun sonucunda hastalanan bir adamın öyküsü. Bu film **Ahmet Uluçay**’ın öyküsü.

YÖNETMEN Güliz Sağlam
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 56 dk.

SİNEMA OKULUNDA KÖTÜ ÖĞRENCİ FİLMLERİ ÇEKİP FESTİVALLERDEN ONAY ALMAYI BEKLEDİĞİMİZ YILLARDA AHMET ULUÇAY’IN filmleri, elinin altında küçük kameralar, kurgu yapabilen kişisel bilgisayarlar ve daha pek çok teknik imkan olan ama iş film yapmaya gelince bilinen ‘cool’ tarzları ve hikayeleri taklit etmek dışında bir gerçeklik üretemeyen kafası karışık kentli sinema öğrencilerinin anti tezini oluşturmuş ve birer ‘köy efsanesine’ dönüşmüştü. Sinemacının erken ölümü o kadar trajik ki; hüznle izlenen belgeselini yazmak hiç kolay değil.

“Tepecik Hayal Okulu” hayata çocuk gözleriyle bakan ve bu bakışın hayalperest, romantik filmlerini yapmak isteyen ama sözünü söylemeye çalışırken binbir zorluk yaşayan ve bunun sonucunda hastalanan bir adamın öyküsü. Sinemacı kendi yaşamını da hikayeleştiriyor ve 2009 yılında aramızdan ayrılmasına neden olan beyin tümörünü ‘dilsiz’ kalmakla açıklıyor.

Ahmet Uluçay’ın sinema yapmayı bekleyişi ile kendisini iyileştirmesini umduğu ameliyatları bekleyişi örtüşüyor filmde. Her iki karanlık koridorun da iyileşmeye götürmesi bekleniyor.

Aslında uzun metraj film çekmeyi amaçlayan pek çok kısa filmciye göre daha şanslı oluyor yönetmen ve “Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak” çıkıyor ortaya. Uluçay’ın ödülleri sinemacılık aşkıyla sefil bir yaşama ittiğini söylediği esas yönetmene yani eşine armağan ettiği film, beklenen bir kariyerin ilk ve son sinema filmi oluyor ne yazık ki.

Sinemacının baba otoritesi ve çevre baskısı konusundaki kırılganlığı da onun otoriteye ancak hikayeleriyle direnebileceğinin bir göstergesi. Bu nedenle o, hikayesi gün yüzüne çıkmadıkça ezilmiş, zayıf düşmüş ve hastalanmış.

Uluçay’ın eksik ama ilham verici yaşam hikayesini de onun etkileyici hikayeleri arasına koymalıyız.

ROCK FM 94.5

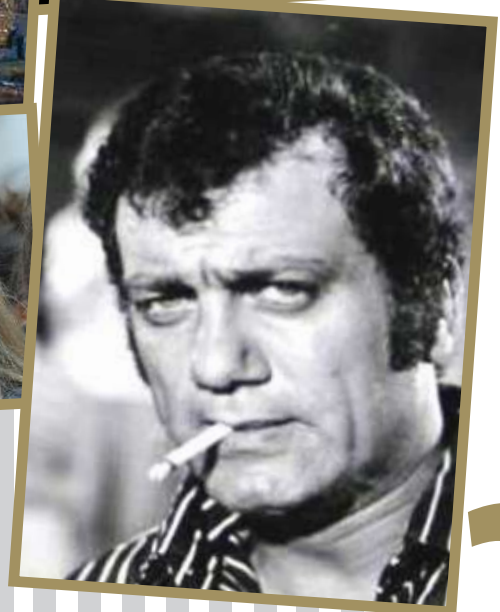
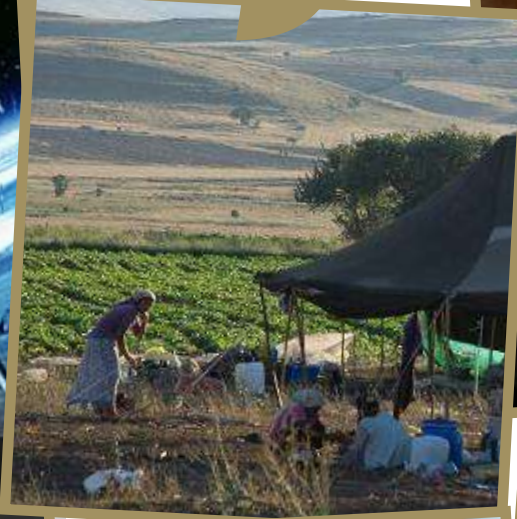
7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1- Sinemayı bıraktın da, ya hayatı?

Tamam, klas filmlerde oynardı ama bir de hiç ummadığınız filmlerde çıkardı karşımıza, sürpriz bir şekilde. Çalışımını atar ve usulca sahneden çekilirdi. Bob Hoskins farklı bir değerdi. Sinemayı bırakmıştı ama hayatı bu kadar çabuk bırakacağını ummamıştık. Toprağı bol olsun.

2- Hitchcock'la yıllar sonra buluştu

Erdoğan Vatansever, namıdiğer Erdo Vatan, Yeşilçam'ın yıldızı parlamamış aktörlerinden biriydi. Lakin ilginç bir sinema yaşamı vardı. Misal, Alfred Hitchcock'u kanlı canlı gören (verdiği kursa katılmış) birkaç Türkten biriydi. Sessiz sedasız göçüp gitti. Hitchcock'la artık hiç ayrılmamak üzere buluştular. Onun da toprağı bol olsun.

3- Gözlerimiz *Campion*'ın ayaklarında!

Jane Campion, yıllar önce Cannes'da babet giydiği için az daha kırmızı halı seremonisine dahil edilmiyordu. Küçük krizi festival başkanı çözmüştü de olay büyümeden kapanmıştı. Campion, bu yıl Altın Palmiye jüri başkanı, bakalım babet konusunda ısrarcı olacak mı? SAPIK'ça bir merak içindeyiz!

4- Şaşırdık doğrusu!

"Star Wars" evrenine yeni bir halka takmak için yola çıkan J.J. Abrams şaşırttı bizi. Neden mi? İlk serinin yadigarlarına yeni filmde rol verecek olmasıyla. Mark Hamill, Carrie Fisher, Harrison Ford kendi

karakterlerini yeniden canlandıracaklar. Ayrıca Chewbacca, R2-D2 ve C-3PO'yu da eskisi gibi Peter Mayhew, Kenny Baker ve Anthony Daniels oynayacak.

5- Ankara'da sıkı bir yarış olacak

Bu yıl 25. yılını kutlayacak Ankara Film Festivali'nde ulusal dalda yarışacak filmler belli oldu. Çok duyurulmadı ama biz verelim listeyi: "Kusursuzlar", "Cennetten Kovulmak", "Mavi Dalga", "Bi Küçük Eylül Meselesi", "Şarkı Söyleyen Kadınlar", "Bir Varmış Bir Yokmuş", "Daire", "Gözümün Nûru", "Özür Dilerim", "Üç Yol".

SAYGIYLA ANIYORUZ...
BOB HOSKINS
1942 - 2014

“BENCE KISA FİMLER YÖNETMENLER İÇİN ÖZGÜRLÜK. ÖYKÜ ANLATIMI VE KONU İÇİN FAZLA SORUMLULUK GEREKTİRMİYOR. DAHA ZİYADE BİR PORTRİ VEYA BİR ŞİİRE BENZİYORLAR. İLGİNÇ OLAN, YARATICI KISA FİMLER ÇEKENLERİN GÜN GELİP SIKICI UZUN METRAJLAR ÇEKEBİLMELERİ.”

Jane Campion